

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi

2016/2041(INI)

27.4.2016

OPINIA

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

dla Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

w sprawie sprawozdania z postępów w dziedzinie energii odnawialnej
(2016/2041(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Franc Bogovič

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwraca się do Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że szacowany przywóz biomasy wzrośnie trzykrotnie między 2010 a 2020 r., oraz że należy jeszcze zaspokoić zapotrzebowanie w UE na stałą biomasę do produkcji bioenergii głównie dzięki wykorzystaniu krajowych surowców; mając na uwadze, że należy przewyższyć podział na Europę dwóch prędkości w zakresie bioenergii oraz że rozwój sektora bioenergii musi być zgodny z zasadą bliskości, aby zapewnić jego ekonomiczną opłacalność oraz zrównoważony rozwój regionalny przemysłu, w którym lokalne społeczności zachowują kontrolę; mając jednak na uwadze, że kaskadowe wykorzystanie odnawialnych zasobów jest zasadą, która w przypadku prawnego egzekwowania może doprowadzić do znaczącej ingerencji w prawa własności i może utrudniać innowacyjność, szczególnie w MŚP; mając na uwadze, że w minionych dziesięciu latach powierzchnia lasów w UE zwiększyła się o 2%, natomiast tylko 60%–70 % naturalnego przyrostu lasów w UE podlega zbiorowi każdego roku; mając na uwadze, że odnawialne źródła energii pochodzenia rolniczego pozwalają zmniejszyć zależność energetyczną Unii, która dzięki importowi pokrywa ponad 50% swojego zapotrzebowania na energię, co kosztuje ok. 400 mld EUR i sprawia, że jest ona największym importerem energii na świecie;
 - B. mając na uwadze, że 79% bioetanolu zużywanego na rynku UE pochodzi z surowców produkowanych w UE; mając na uwadze, że należy starać się utrzymać lub zwiększyć ten udział; mając na uwadze, że inne surowce, takie jak rzepak, mają potencjał nie tylko jako odnawialne źródło energii, ale również jako pasza wysokobiałkowa mogąca odegrać rolę w zmniejszeniu uzależnienia UE od przywożonych białek modyfikowanych genetycznie;
 - C. mając na uwadze, że energia odnawialna produkowana w zrównoważony sposób przez sektor rolniczy w dużym stopniu przyczynia się do osiągnięcia przez UE zasadniczych celów, takich jak złagodzenie skutków zmiany klimatu, zmniejszenie uzależnienia UE od importu energii, tworzenie miejsc pracy i zwiększanie dochodów w sektorze; mając na uwadze, jak ważna jest modernizacja produkcji rolnej w Europie, aby móc zmniejszyć ewentualny negatywny wpływ rolnictwa na środowisko i przyczynić się do większego wykorzystywania odnawialnych źródeł energii;
1. podkreśla znaczenie, jakie ma promowanie i wspieranie rozwoju zdecentralizowanych systemów energetycznych, między innymi rozwijanie w gospodarstwach rolnych i leśnych produkcji energii z odnawialnych źródeł, w tym również w odpowiednich przypadkach z odpadów rolnych, co może mieć istotny pozytywny wpływ na tworzenie nowych zielonych miejsc pracy, przeciwdziałanie zmianie klimatu, powstawanie trwałych strumieni dochodów na obszarach wiejskich oraz na wspieranie rozwoju gospodarczego i społecznego na tych obszarach; uważa, że mogłoby to mieć pozytywny wpływ na demografię na obszarach wiejskich i przy dobrym zarządzaniu mogłoby zachować krajobraz rolniczy, co byłoby szczególnie korzystne na obszarach UE, gdzie warunki rolne są szczególnie trudne, a dochody najniższe; apeluje o intensywną wymianę najlepszych praktyk, aby promować zrównoważone rozwiązania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, w tym zachęty podatkowe, możliwości technologiczne oraz

podnoszenie świadomości w społecznościach wiejskich, oraz o wspieranie władz lokalnych i regionalnych w planowaniu i wdrażaniu odpowiednich programów pomocy; zaleca, aby skutecznie korzystać z programu „Horyzont 2020” w zakresie badań i innowacji w sektorze rolnym w celu zwiększenia produkcji energii ze źródeł odnawialnych; przypomina, że bioenergia może odegrać istotną rolę w dekarbonizacji UE; dlatego apeluje do Komisji, aby potwierdziła, że nie należy dopuścić do zagrożenia udziału bioenergii; zwraca uwagę, że innowacje w dziedzinie produkcji bioenergii doprowadzą do bardziej efektywnego wykorzystania biomasy i w długoterminowej perspektywie ograniczą koszty produkcji; podkreśla, że aspekt finansowy ma kluczowe znaczenie w przypadku rolników inwestujących w bioenergię;

2. podkreśla, że istnieje szeroki zakres zasobów odnawialnych i w szczególności uznaje wartość, jaką biomasa leśna wykorzystywana do celów energetycznych wnosi w osiągnięcie celów w zakresie energii odnawialnej określonych w ramach polityki klimatyczno-energetycznej UE do roku 2030 oraz w otwieraniu nowych perspektyw biznesowych; podkreśla fakt, że potencjał generowania energii z odpadów nie jest jeszcze w pełni wykorzystany; podkreśla, że państwa członkowskie mają niejednakowe warunki startowe dla możliwości wykorzystania biomasy leśnej do celów energetycznych, co powinno też znaleźć odzwierciedlenie w polityce UE; apeluje do Komisji o ustanowienie systemu oceny wkładu lasów jako pochłaniaczy gazów cieplarnianych, i w ten sposób przyczynienie się do rozwoju sektora energii odnawialnej; wzywa Komisję i państwa członkowskie do utworzenia wzorców pomiaru emisji dwutlenku węgla z lasów, aby rozwiązać kluczowe problemy polityki leśnej i opcji zarządzania oraz wpływu na zasoby dwutlenku węgla i jego pochłanianie, zarówno w lasach jak i produktach drzewnych, tak aby zapewnić prawidłowe pomiary ogólnego oddziaływania emisji dwutlenku węgla z surowców bioenergetycznych; zachęca państwa członkowskie i Komisję do usunięcia barier utrudniających rozwój inteligentnych sieci dystrybucji i podkreśla znaczenie wspierania nowych start-upów poprzez wprowadzenie „inteligentnych sieci”, które pozwoliłyby w pełni wykorzystać potencjał odnawialnych źródeł energii pochodzenia rolniczego, i znaczenie opracowywania specjalnych instrumentów, aby zachęcać rolników i spółdzielnie rolnicze do wchodzenia na rynek; uważa, że pobudzanie do zakładania zagajników o krótkiej rotacji i plantacji drzew na użytek przemysłowy w celu zmniejszenia zapotrzebowania na drzewa leśne, mogłoby w znacznym stopniu przyczynić się do utrzymania lasów naturalnych;
3. uważa, że promowanie odnawialnych źródeł energii w UE nie powinno stwarzać niepotrzebnych przeszkód dla wykorzystania innych źródeł energii, które mogą zwiększyć efektywność energetyczną w Unii, takich jak torf;
4. podkreśla znaczenie, jakie ma wspieranie unijnych i krajowych programów ramowych na rzecz badań nad odnawialnymi źródłami energii dla rolnictwa, a w szczególności nad biopaliwami drugiej generacji i ich rafinacją, zrównoważonym wykorzystaniem biomasy, ekologicznymi rolnymi produktami ubocznymi i rozwojem upraw szybko rosnących roślin energetycznych, a także roślin o żywotności wynoszącej ponad dwa lata, które mogą generować wyższy plon biomasy niż roczne rośliny energetyczne, oraz nad wykorzystaniem surowców niemających wpływu na użytkowanie gruntów; podkreśla też znaczenie badań nad integracją sieci i magazynowaniem energii odnawialnej wytwarzanej w sposób zdecentralizowany oraz znaczenie metod wykorzystania potencjału generowania energii tkwiącego w innych rodzajach biomasy, które nie są jeszcze szeroko stosowane do

produkcji energii; podkreśla znaczenie stworzenia europejskiej sieci, która mogłaby się przyczynić do rozwiązania problemu fragmentacji ośrodków prowadzących badania nad bioenergią pochodzenia rolniczego poprzez zapewnienie badaczom możliwości dostępu do wysokiej jakości zakładów doświadczalnych i usług w całej Europie; apeluje o zwiększenie zachęt w celu przyspieszenia zrównoważonej produkcji biopaliw, a w szczególności rozwoju zakładów umożliwiających zrównoważoną produkcję biopaliw, tak aby mogły one intensywniej wykorzystywać różne uprawy i odpady rolnicze, pod warunkiem że ogólne oddziaływanie emisji dwutlenku węgla z surowców bioenergetycznych będzie odpowiednio obliczane;

5. zachęca państwa członkowskie i Komisję do propagowania znaczenia, jakie ma zrównoważona gospodarka leśna, a w związku z tym drewno jako jeden z głównych surowców odnawialnych UE, dla osiągnięcia celów w zakresie energetyki; zwraca uwagę na rosnące zapotrzebowanie na biomasę leśną, co oznacza, że należy jeszcze bardziej wzmacniać i promować zrównoważoną gospodarkę leśną, zgodnie z strategią leśną UE, gdyż ma to kluczowe znaczenie dla różnorodności biologicznej oraz ekosystemowej funkcji lasów, w tym absorpcji CO₂ z atmosfery; podkreśla w związku z tym potrzebę zrównoważonego wykorzystania zasobów uprawianych w UE i przywożonych z państw trzecich, mając na uwadze bardzo długi okres regeneracji drewna;
6. zachęca państwa członkowskie i Komisję do propagowania znaczenia zrównoważonej biogospodarki opartej na lasach oraz drewna jako jednego z głównych surowców odnawialnych UE; dlatego też wzywa Komisję do przeznaczania większych środków UE na pobudzanie do zakładania zagajników o krótkiej rotacji i plantacji drzew na użytek przemysłowy na terytorium UE.
7. wzywa państwa członkowskie do zniesienia niepotrzebnych barier oraz ulepszenia istniejących procedur administracyjnych, aby sprzyjać inwestycji w rozwój i budowę instalacji wykorzystujących bioenergię, i w ten sposób przyczynić się do rozwoju ekologicznej przedsiębiorczości oraz tworzenia zielonych miejsc pracy na obszarach wiejskich;
8. przypomina o znaczeniu, jakie ma promowanie i wspieranie lokalnych spółdzielni produkujących energię odnawialną, w których należy wzmocnić umiejętności i zdolność do efektywnego gospodarowania zasobami odnawialnymi, zarówno na obszarach wiejskich jak i miejskich, aby zwiększyć poparcie dla odnawialnej energii wśród ludności; wzywa w związku z tym państwa członkowskie do zadbania o to, by ich ramy regulacyjne dotyczące odnawialnych źródeł energii, w zwłaszcza systemy wsparcia, nie prowadziły do zbędnych zakłóceń w zakresie produkcji energii i konkurencyjności w UE; wzywa Komisję do przeprowadzenia i przedstawienia badania nad sposobem, w jaki obecne dotacje wpływają na krajobraz inwestycyjny oraz przechodzenie na zrównoważone źródła energii na obszarach wiejskich UE; zachęca do opracowywania inicjatyw energetycznych zgodnie z zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym, w ramach których rolnicy i właściciele gruntów byliby zachęceni do tworzenia lokalnych systemów grzewczych wykorzystujących odpady rolne i produkty uboczne; zachęca Komisję i państwa członkowskie do rozważenia możliwości podjęcia działań mających na celu ułatwienie sprzedaży nadwyżek produkcji energii z rolniczych źródeł odnawialnych;
9. podkreśla znaczenie sektora transportu dla obszarów wiejskich UE; zauważa, że transport

jest sektorem, w którym nastąpił najmniejszy postęp pod względem wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, a udział energii odnawialnej w 2013 r. wyniósł jedynie 5,4% w porównaniu z celem UE na 2020 r., który wynosi 10%; w związku z tym wzywa państwa członkowskie do nasilenia wysiłków, aby terminowo zrealizować te cele, oraz do rozważenia możliwości zacieśnienia związku między rynkiem transportu a rynkiem energii elektrycznej przez promowanie pojazdów elektrycznych i pojazdów hybrydowych zasilanych z sieci, aby osiągnąć te cele;

10. wzywa państwa członkowskie i Komisję do sprzyjania tworzeniu „lokalnych centrów agroenergetycznych”, stanowiących terytorialne jednostki odniesienia skupiające w sobie wszystkie kompetencje służące ograniczeniu etapów pośrednich pomiędzy produkcją energii odnawialnej pochodzenia rolniczego i jej wprowadzeniem do obrotu, prowadząc tym samym do obniżenia cen dla europejskich konsumentów, zmniejszenia trudności w dystrybucji oraz do pobudzenia rynku bioenergii pochodzenia rolniczego i zwiększenia liczby miejsc pracy w tym sektorze;
11. zachęca Komisję i państwa członkowskie do uznania także znaczenia rentowności wykorzystania pomp ciepłych w sektorze rolnym i przetwórstwie spożywczym;
12. zachęca Komisję i państwa członkowskie do uznania niedostatecznego wykorzystywania potencjału pozyskiwania energii odnawialnej z morza oraz korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów morskich w produkcji biogazu dla sektora rolnego;
13. podkreśla, że produkcja biopaliw nie powinna zakłócać produkcji żywności ani naruszać bezpieczeństwa żywnościowego; uważa jednak, że wyważona polityka promująca zwiększenie plonów upraw takich jak pszenica, kukurydza, buraki cukrowe i słoneczniki zapewniłaby surowce do produkcji biopaliw, biorąc pod uwagę pośrednią zmianę użytkowania gruntów, co dałoby europejskim rolnikom stabilne dochody, przyciągnęłoby inwestorów, wpłynęłoby na tworzenie miejsc pracy na obszarach wiejskich, pomogłoby rozwiązać problem Europy z ciągłym niedostatkiem wysokobiałkowej (niemodyfikowanej genetycznie) paszy dla zwierząt, zmniejszyłoby uzależnienie Europy od importu paliw kopalnych i pomogłoby UE osiągnąć cele dotyczące emisji gazów cieplarnianych, przy jednoczesnym zmniejszeniu obaw związanych ze zmianą użytkowania gruntów i innymi czynnikami środowiskowymi; uważa, że w przypadkach nadwyżek takich produktów rolnych na rynku, produkcja biopaliw i bioetanolu stanowiłaby tymczasowy rynek zbytu, który pozwoliłby utrzymać zrównoważone ceny zakupu, chroniłby dochody rolników podczas kryzysów i służyłby za mechanizm stabilizacji rynków; podkreśla, że należy zachęcać do udostępniania leżących odłogiem gruntów rolnych, które nie są wykorzystywane do produkcji żywności, do produkcji bioenergii, w celu osiągnięcia krajowych i europejskich celów w dziedzinie energii odnawialnej;
14. uważa, że odchody zwierzęce mogą być cennym źródłem biogazu przez wykorzystanie technik przetwarzania odchodów zwierzęcych, takich jak fermentacja, i podkreśla przy tym, jak ważne jest, aby taka opcja była opłacalna dla rolników;
15. proponuje, aby utworzyć mechanizm gwarantowania długoterminowej stabilności cen zakupu dla rolników indywidualnych, producentów lub przedsiębiorstw dostarczających dystrybutorom energii energię produkowaną z biomasy;
16. odnotowuje znaczenie, jakie ma możliwość podłączenia do sieci elektroenergetycznej, aby

producenci energii na obszarach wiejskich mogli sprzedawać nadwyżki wytworzonej energii odnawialnej po uczciwej cenie, a tym samym umożliwiając zachęcanie lub obligowanie przedsiębiorstw energetycznych do zakupu takiej energii elektrycznej w pierwszej kolejności;

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Data przyjęcia	26.4.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 35 -: 7 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Paul Brannen, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Edouard Ferrand, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Jan Huitema, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurențiu Rebeca, Jens Rohde, Bronis Ropè, Jordi Sebastià, Jasenko Selimovic, Maria Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski, Marco Zullo
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Pilar Ayuso, Franc Bogovič, Jean-Paul Denanot, Jens Gieseke, Ivan Jakovčić, Norbert Lins, Anthea McIntyre, Sofia Ribeiro, Ramón Luis Valcárcel Siso